

Retouradres: Postbus 93122, 2509 AC Den Haag

Vaste commissie voor Binnenlandse Zaken
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Per e-mail verzonden aan cie.biza@tweedekamer.nl

Geachte leden van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken,

Op 24 juni a.s. spreekt u over de hersteloperatie in Groningen en Noord-Drenthe. Met deze brief vraagt de Nationale ombudsman aandacht voor zijn zorgen over de wijze waarop de overheid omgaat met inwoners van het aardbevingsgebied. Vier recente onderzoeken naar het handelen van de Nationaal Coördinator Groningen (NCG) en het Instituut Mijnbouwschade Groningen (IMG) laten zien dat de overheid onvoldoende leert van gemaakte fouten. Hierdoor blijven inwoners vastlopen in dezelfde problemen en ervaren zij nog steeds de gevolgen van tekortschietend overheidsoptreden.

De Nationale ombudsman en de Kinderombudsman hebben uw Kamer in 2023, naar aanleiding van de kabinetsreactie op het rapport *Groningers boven Gas* van de parlementaire enquêtecommissie Aardgaswinning Groningen, gevraagd erop toe te zien dat de diverse maatregelen - zowel afzonderlijk als in samenhang - daadwerkelijk gaan bijdragen aan erkenning, herstel én perspectief voor bewoners. Zodat bewoners daadwerkelijk verbetering ervaren op korte en lange termijn.¹ Bij de ereschuld waarover wordt gesproken gaat het niet alleen om een schuld in de vorm van schade en noodzaak tot versterken maar ook een schuld in veroorzaakte angst, spanning en verloren ontwikkelingsmogelijkheden en tijd.

We hebben uw Kamer gevraagd erop toe te zien dat de bewoner centraal staat, dat de overheid betrouwbaar en duidelijk is en dat de overheid verantwoordelijkheid neemt en houdt.

Klachtbehandeling

Vanaf 2022 behandelt de Nationale ombudsman een substantieel aantal klachten van bewoners in het aardbevingsgebied. Uit deze klachten blijkt dat de gevolgen van de gaswinning een enorme impact hebben op het leven van volwassenen en kinderen in het aardbevingsgebied. Er zijn volwassenen en kinderen die al meer dan 10 jaar in onzekerheid en stress verkeren en het vertrouwen in de overheid én in een goede toekomst verliezen.²

Bewoners die contact opnemen met de Nationale ombudsman worstelen met ingewikkelde regelingen, en ook met nieuwe regelingen (en samenloop daarvan). Ze weten niet wat ze van de overheid kunnen verwachten omdat de overheid beloftes heeft gedaan die niet worden waargemaakt. Voor veel

Pagina 1

Datum
22 juni 2026

Onderwerp
Commissiedebat vaste commissie voor Binnenlandse Zaken op 24 juni 2026

Ons nummer
2523638

Uw kenmerk

Bijlage(n)
4

Nationale ombudsman
Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag

Postbus 93122
2509 AC Den Haag

T 070 356 35 63
post@nationaleombudsman.nl
www.nationaleombudsman.nl

¹ Zie brief [Brief Nationale ombudsman en Kinderombudsman aan Tweede Kamer debat gaswinning .pdf](#), 1 juni 2023.

² Rijksuniversiteit Groningen, [Gronings-Perspectief-De-psychosociale-impact-van-de-gaswinningsproblematiek-in-2025.pdf](#), april 2026.

bewoners is er nog geen Nij Begun en hoe langer het duurt, hoe slechter de mensen eraan toe zijn.

Pagina 2

Het gaat om bewoners die nog steeds in afwachting zijn van herstel van hun woning, bewoners die kortere en langere tijd noodgedwongen tijdelijk wonen in een wisselwoning met persoonlijke eigendommen in de opslag, en bewoners die na herbouw leven in een woning met gebreken. Voor deze bewoners is het belangrijk te ervaren dat de overheid naast hen staat.

Ons nummer
2523638

De klachten die de Nationale ombudsman in de afgelopen maanden onderzocht, en de signalen die de Nationale ombudsman ontving in gesprekken met bewoners in de afgelopen jaren, laten een terugkerend patroon zien: een overheid die tekortschiet en niet laat zien dat wordt geleerd van signalen en klachten.

Duidelijkheid en perspectief ontbreken waardoor bewoners onnodig lang in onzekerheid verkeren. Beloftes worden niet nagekomen.³ De informatievoorziening is gebrekkig, bewoners staan jaren in de wacht en weten niet waar ze aan toe zijn.⁴ De overheid kan eerder en actiever regie nemen, beter luisteren en zorgen voor een goede en blijvende oplossing.⁵

Bij een klacht waaruit bleek dat 329 dossiers van bewoners bij het IMG tijdelijk uit beeld zijn geraakt, roept de Nationale ombudsman op de ICT-systemen en bijbehorende processen door te lichten. Dit om er zeker van te zijn dat er geen andere groepen buiten beeld zijn geraakt, en dat dit in de toekomst niet meer kan gebeuren.⁶

Al met al is het een herhaling van zetten: burgers staan onaanvaardbaar lang in de wacht, worden onvoldoende geïnformeerd over de voortgang, leven in onzekerheid zonder perspectief en hebben te maken met niet nagekomen beloften.

Het huidige hersteltraject biedt bewoners onvoldoende concrete oplossingen terwijl ze daar al jarenlang op wachten. Dit kan zo niet langer doorgaan.

Proactief herstel

Als Nationale ombudsman zie ik dat eerdere problemen niet of nauwelijks zijn opgelost en dat problemen zich opstapelen. Naar aanleiding van signalen van bewoners over de kwaliteit van de beoordeling van de veiligheid van woningen heeft het Adviescollege Veiligheid Groningen nu geoordeeld dat de eerdere beoordeling van de veiligheid van woningen in een aantal situaties onvoldoende betrouwbaar is geweest.⁷

Bewoners vragen om concreet handelen door de overheid die eindverantwoordelijk is voor een behoorlijke en proactieve uitvoering van de hersteloperatie.⁸ Dit vraagt om een overheid die alle bewoners in het aardbevingsgebied proactief tegemoet treedt, luistert en in gesprek blijft – ook als het langer duurt – en duidelijkheid geeft over wat wel én niet kan. Op

³ Nationale ombudsman (2026/020).

⁴ Nationale ombudsman (2026/068).

⁵ Nationale ombudsman (2026/067).

⁶ Nationale ombudsman (2026/069).

⁷ Adviescollege Veiligheid Groningen, "Beoordeeld, maar vertrouwen onder druk", juni 2026.

⁸ Nationale ombudsman, [Samenvatting - Ombudsvisie Proactieve overheid](#), 21 mei 2026.

basis van de Agenda voor Herstel van Groningen, kunnen overheden als één overheid, met de bewoners als vertrekpunt, hieraan invulling geven.⁹

Pagina 3

Zie er als commissie op toe dat de overheid voortvarend en betrouwbaar handelt en bewoners de regie over hun eigen leven teruggeeft. Bewoners moeten veilig kunnen wonen en hun blik op de toekomst kunnen richten.

Ons nummer
2523638

Een afschrift van deze brief wordt gedeeld met de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties en de Regeringscommissaris hersteloperatie Groningen en Noord-Drenthe.

Met vriendelijke groet,
de Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen

⁹ [Nij Begun - Een Agenda voor Herstel van Groningen | Rijksoverheid.nl](#)., november 2025.